

מעלמא. בַּיּוֹמָא קִדְמָא דִירְחָא שִׁירּוֹתָא דִידִינָא הוּא,
וְסִיּוֹמָא הֲפָא בְּהָאֵי יוֹמָא. וְהָא אֶפְמָר.

תָא חִזְיָה, בַּיּוֹמָא דָא שְׁלִמִין וּמְסִימִי עַמִין עֲוֹבֵדִי עֲבוֹדָה
זָרָה בְּרָכָאָן דְלָהּוֹן, וְשָׁרָאָן בְּדִינָא. וִישְׂרָאֵל בַּיּוֹמָא
דָא מְסִימִי דִינִין דְלָהּוֹן וְשָׁרָאָן בְּבִרְכָתָא. דָהָא לִיּוֹמָא
אַחֲרָא זָמִינִין לְאַשְׁתַעַשְׂעָא בְמַלְכָא, לְגַטְלָא מִינִיה
בְרָכָאָן לְכָל שְׁתָא, וּבְהָהָא חִדּוֹתָא לֹא מְשַׁתְכַחֵי בְמַלְכָא
אֶלָא יִשְׂרָאֵל בְלָחוּדִיהוּ. וַיָּמָן דִיתִיב עִם מַלְכָא, וַנְתַל
לִיה בְלָחוּדִיה, כָל מָה דְבָעֵי שָׁאֵיל, וַיְהִיב לִיה. וַעֲלֵ דָא
יִשְׂרָאֵל שָׁרָאָן, וּעַמִין עֲוֹבֵדִי עֲבוֹדָה זָרָה מְסִימִי. וַעֲלֵ דָא
כִתְיבָ, (מלאכי א) אַהֲבָתִי אַתֶּכֶם אָמַר יְיָ וְגֹו.

אמָר לִיה, הָא חַמִינָא לִיה לְעַשׂו בְשָׂלוֹה, בְמַלְכוֹ,
בְכְרִיכָן עַל אַיִן, וְשָׁלִיט עַל עַלְמָא, וְאַת אָמַר
וְאַשְׁים אֶת הָרִיו שְׁמָמָה. אָמַר לִיה, בְכָל אַתְר הַכִּי הָוּא.
כִּיּוֹן דְמַלְכָא קִדְישָׁא גַזְרָה, וְשָׁוֵי הָהִיא גַזְרָה
בְפִתְקִיה, קָרָא אַסְהִיד כִּמָה דְאַתְעַבֵּיד. וַעֲלֵ דָא וְאַשְׁים
אֶת הָרִיו שְׁמָמָה, הָא שְׁוִיתִי בְפִתְקָא דִילִי. וּבָנָן פָל אַיִנָן
טָבֵן דַגְזָר עַלְיִיהוּ דִיִשְׂרָאֵל, דִכְתִיב, (יחזקאל יז) אָנָי יְיָ
דִבְרָתִי וְעַשְׂתִי.

(וַיָּקֹרֶא ז) זוֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם זוֹאת תּוֹרַת הַמְגַנֵּה זוֹאת תּוֹרַת
זָבֵח הַשְׁלָמִים זוֹאת תּוֹרַת הַחֲטָאת. רַבִי יְצָחָק אָמַר,

הָא אֹקְמוֹנָה אֵי לִתְתַּא דָא בְּכֹלָא. אֵי לְעִילָא דָא בְּכֹלָא. וּמְאָן דָא שְׂתַדֵּל בָאָרְיִיתָא, נְטָלָא לְחֻולְקִיה בְּכֹלָא, וְאַתְאָחִיד בְּכָל סְטְרִין, וְלֹא בְּעֵי לְקָרְבָּא קָרְבָּנָא עַל נְפָשִׁיה, וְהָא אַתְמָר.

רַבִי יְצָחָק פָתַח, (ירמיה ב) הַכְהָנִים לֹא אָמְרוּ אֵיה יְיָ וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה לֹא יְדֻוּנִי וְהַרְוָעִים פָשְׁעוּ בָי. הַכְהָנִים, אֲלֵין כְהָנִים דְמִשְׁמְשִׁין בְכְהָנָה גְדוֹלָה, וּמְקָרְבִּין מְלִין קְדִישִׁין לְאָתְרִיָה, וּמְיִיחְדִין יְהוּדָא כֶל חָד וְחָד בְּדַקָא חָזֵי. וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה מְאָן אִינּוֹן תּוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה, וְכֵי כְהָנִי לֹאו תּוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה נִגְהָנוּ. אַלְא, אֲלֵין אִינּוֹן לִיוֹאֵי, דְתּוֹפְשֵׁי בְכָנּוֹרוֹת, דְאַתְיַיְן מִסְטָרָא דָאָרְיִיתָא. וְאַתְיַיְהָבָת מִסְטָרָא דְלַהּוֹן אָרְיִיתָא. וְאִינּוֹן מִמְנָנוּ עַל שְׁבָחָא דְתּוֹשְׁבָחָתָא דְמַלְכָא קְדִישָׁא, לִיחְדָא לִיה יְהוּדָא שְׁלִימִם כְדַקָא יָאֹתָה. וְהַרְוָעִים פָשְׁעוּ בָי. אֲלֵין אִינּוֹן רַבְרַבִי עַמָא, דְאִינּוֹן רַעַיָן לְעַמָא, כְרַעַיָא דְמִדְבָר עַגְיִיה. וְאֲלֵין אִינּוֹן ג' דְרָגִין, דְבָעִיא לְאַשְׁתְּפָחָא תְדִיר עַל קָרְבָּנָא, לְאַשְׁפָחָא רַעֲוָא לְעִילָא וְתוֹפָא, וְלְאַשְׁתְּפָחָא בְּרַכָּא בְּכָלָהו עַל מִין. פְהָנָא מְקָרֵב קָרְבָּנָא, וְאַתְבָּוֹן לִיחְדָא שְׁמָא קְדִישָׁא בְּדַקָא חָזֵי, וְלְאַתְעָרָא סְטָרָא דִילִיה. וְלִיוֹאֵי אַתְבָּוֹן בְשִׁיר, לְאַתְעָרָא סְטָרָא דְלַהּוֹן, (ד"ב ע"ב ל"ב) וְלְאַתְכַלֵּלָא בְסְטָרָא דְכְהָנָא. וְיִשְׂרָאֵל

אתכזון לְבָא וַרְעֹותָ לְתִיּוֹתָא שְׁלִימָתָא, וְאַתְּפַגֵּעַ קְמִי מִלְּפָא קְדִישָׁא, וְהָאִי גְּטִילָ פֶּלֶא, וְאַתְּפַרְּחָ חֻבִּיה,
וְאַשְׁתַּכְחַחַתָּא חֲדוֹתָא בְּעַלְאִי וְתַתְאִי.

רַבִּי יְהוֹנָה פָּתָח, (תהלים כד) **הַמְּקֻרָה בְּמִים עַלְיוֹתָיו וְגֹו.**
קוֹדֵשָׁא בָּרִיךְ הוּא כֵּד בָּרָא עַלְמָא, מְגֹו מִיא אֲפִיק לִיה, וְסִדְרָ לִיה עַל מִיא. מה עבד. פָּלָג מִיא לְתְרִין. פָּלָגוֹתָא לְתַתָּא, וְפָלָגוֹתָא לְעַילָּא. וְעַבְדִּ מְבִיהָו עַובְדִּין, מְפָלָגוֹתָא תַּתָּה עַבְדָּ וְתַקְנָן עַלְמָא דָא, וְסִדְרָ לִיה עַל פָּלָגוֹתָא דָא, וְאַתְּקִין לִיה לְעַילָּא עַלְיָהו. הַדָּא הוּא דְכִתְיבָ, (תהלים כד) **כִּי הוּא עַל יָמִים יְסָדָה.** וְפָלָגוֹ אַחֲרָא סְלִקְיָה לְעַילָּא, וְתַקְרָר בֵּיה תְּקָרָא אַיִלָּא, הַדָּא הוּא דְכִתְיבָ הַמְּקֻרָה בְּמִים עַלְיוֹתָיו וְגֹו.

וְעַבְדָּ רְקִיעַ בֵּין תְּרִין פָּלָגוֹתִיא אַלְיָן, הַדָּא הוּא דְכִתְיבָ (בראשית א) **יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמִּים וְגֹו,** וְעַלְיָהו אַתְּקִין וְסִדְרָ עַלְיָן קְדִישָׁן מְגֹו טִיפִי טִיפִי בְּרוֹחָא דְאַתְּגֹזָרָא בְּבֶסִיטָא (ס"א בְּבּוֹצִינָא) (ס"א וְסִדְרָ מְלָאכִי עַלְאִי קְדִישָׁי, מְגֹו רָוחָא דְאַתְּגֹזָר מְפֻמִּיה). **דְכִתְיבָ,** (תהלים לג) **וְבָרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם.**

וּבְאַלְיָן אַתְּקִין וְסִדְרָ מְזֻמָּרִי תְּוִשְׁבָחָתִיה בְּיוֹמָא, וְאַתְּעַרְבָּי בְּשַׁלְהָבִי אַשָּׁא. וְאַיְנוֹ גְּדוּדִי חַיִילָן, אָמְרָן שִׁירָתָא בְּיוֹמָא, תְּוִשְׁבָחָן בְּצִפְרָא, וְזַמְרָן בְּרַמְשָׁא. כֵּד מְטִי לְיִלְיָא, כָּלָהו פְּסָקִי שִׁירָתָא. לְעַילָּא

מִבְּיִיחָג, גְּדוֹדֵין דָּאשָׁא, בְּשַׁלְהוֹבָא תְּקִיף, קְיִימִין וּמְרִיחִין
אֲשָׁא דְּאֶכְלָא, וְאַהֲדָרִי לְאַתְּרִיהָו.

וְאַית בְּסַטְרָא אַחֲרָא, דְתַהוֹמִין סְלִקִין אַלְיָן עַל אַלְיָן.
וְאַית תְּהוֹמָא עַלְאָה, וְתַהוֹמָא תְּפָאָה, וּבְכְלָהָו
שָׁאָרָן מְאַרְיָהוָן דְּדִינִין מְסַטְרָא דְּדִינָא קְשִׁיא. וְאַית בְּגַוְּ
סַטְרָא דְתַהוֹמָא תְּפָאָה, שַׁלְהוֹבָן דְּאַוְקָדִין זִיקִין נּוֹרִין,
מְמַגְנָן עַל דִּינִין דְעַלְמָא, לְאוֹקְדָא לְחַיְיבִיא בְּנוֹרָא,
דְבָגְדִי מְהַהְוָא נְהָר דִּינָור. וּכְלָהָו אֲשָׁא, וְחַיּוֹ דְלָהָו אֲשָׁא
דְלָהִיט, וְקְיִימִין בֵּין עַלְאָי וְתַתְּאָי.

וּכְדָתְנָא דְמִדְבָּחָא סְלִיק, מְתֻעְבָּרָן וּסְלִקִין מְהַהְוָא
דְרָגָא, דְקְיִימִין לְשִׂיצָה וּלְאַוְדָא, וְהָוָא נְגִידָא
דָאשָׁא תְּקִיפָא דְנָהָר דִינָור, דְאַיְהוּ תְּקִיף וּעַלְאָה, אַהֲדָר
לְאַתְּרִיהָ. וּכְלָהָו, מְתַהְבִּין מְתַגְנָא דְמִדְבָּחָא, בְּגַיְן
דְאַתְּתִקְנָת לְקַבְּלִי (ס"א מְדִבְּחָא) מְלַכָּא עַלְאָה, וּבְגַיְן כֶּד
מְתַהְבִּין מְפִיה, וְאַיְפָוּן קְרַבִּין לְהָכָא. וְתַבָּנָא אַחֲרָא סְלִיק,
וְהָא אַוְקִימָנָא, לְכָל חַד וְחַד, רְעוּתָא דְכָלָא דְסְלִקָּא
לְעַיְלָא, דְאַיְהוּ נְיִיחָא דְרוֹחָא, לְגַבְּיִ מְלַכָּא קְדִישָׁא.

הָא אַתְּמָר, דְבְמִדְבָּחָא סְלִקָּא וְאַתְּזָוִי אָוּרִיאָל, כְחַיּוֹ
דְחַד אֲרִיאָתְקִיפָא, רְבִיעַ עַל טְרִפִּיה. וְהָוָי חַמְאָן
בְּהַגִּי וּבְשָׁרָאָל, וְחַדָּאָן, דְהָוָי יְדַעַין דְאַתְּקַבֵּל בְּרַעֲוָא קְמִי
מְלַכָּא קְדִישָׁא. וְאֲשָׁא אַחֲרָא עַלְאָה קְדִישָׁא נְחִיתָ,

לקבל אשה נתאה, כדיין בר נש איזיל (ג"א דחיל) ואזדעע. קמי מאיריה, ותב בת יובתא שלימתא. למלכא דשדרו ליה דורונא, ואתיישר קמייה, אמר לעבידיה, זיל וטול דורון דא, דאייתיאו לי. כד אמר קוידשא בריך הוא לאורייאל, זיל וקוביל דורונא דבני מקריבין קמא. פמה חדוה משתפחי בכלא, פמה בסימותא בכלא משתכח, פד בהנא וליזאה, וההוא דמקריב קרבנה, מכוייני לקרא קרבנה בדקא יאות, ביהודה שלים.

טא חזי, כתיב, (ויקרא ט) ותצא אש מלפני יי' ותأكل על המזבח את העולה וגוז. דא אוריאאל, דנחתת בחיזו דasha בשל hollow, עד דנחתת למדbatcha, لكבלא דורונא ואותזוי פאריה רברבא, רביע על קרבנה.

וכד ישראל לא אשתחוו זפאין, או ההוא דמקריב קרבנה לא קרייב בדקא יאות, ולא אתקבל קרבניה, והוא חמאן דלא סליק תננה בארכ מישר, וההוא קם חד רוחא מנוקבא דצפון, וועל למדbatcha, והוא חמאן דיווקנא חד כלבא חציפא, רביע על קרבנה. כדיין הוא ידע דלא אתקבל ברעועה ההוא קרבנה.

למלכא דשדרו ליה דורון, חמאת ליה מלכא דלאו איהו כדא לקרא קמייה, אמר מלכא, אסיקוי ההוא

דורונָא, וְהַבּוּ לֵיהּ לְכַלְבָּא, דְלֹא אִיהּ כְּדֹאי לְאַעֲלָא
קְמָאִ. כִּי בְשֻׁתָּא דְקָרְבָּנָא אֶתְקָרִיב, וְלֹא אֶתְקָבֵל
בְּרַעְוָא, דְוּרָנָא לְכַלְבָּא אֶתְמָסֶר. וּבְגִין כִּי הוּא חִמָּאָן,
הַיּוֹקָנָא דְכַלְבָּא עַל גַּבְיוֹ מִדְבָּחָא.

תְּאַחֲזֵי כְּתִיב (ד"ג ל"ג ט"א) (ויקרא ט) וַיַּצֵּא אִשְׁמָלְפָנֵי יְיָ וַתָּאַכְלֵ
עַל הַמְזֻבָּח אֶת הַעֲוָלָה. אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה, דָא
אוֹרִיאָא"ל, דָא תְּחַזֵּי בְשַׁלְחוּבִיתָא דָא שָׁא עַל מִדְבָּחָא, כַּמָּה
דָא תָּמַרְ רַבִּיעַ עַל קָרְבָּנָא. וּכְדִין חִדּוֹתָא הַוָּה בְּכָלָא,
דָהָא אֶתְקָבֵל בְּרַעְוָא, כַּמָּה דְכִתִּיב, וַיַּרְא כְּבָוד יְיָ אֶל
כָּל הָעָם. וְאֵי לֹא הַוָּה עֲרַבּוּבִיא דְבָנֵי אַהֲרֹן, מִן יוֹמָא
דְגַפְקֵי יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, לֹא אָשְׁתַּכְחַ רְעוֹא הַכִּי לְעַילָּא
וַתָּתֵּא.

רְעֵיָה מִהִימָּנָא

פְּקוּדָא דָא לְשָׁרוֹף קָדְשִׁים בָּאָשׁ. וְאֶבְתָּרִיהּ וְהַגּוֹטָר מְבָשֵׂר הַזְּבָחָה
בַּיּוֹם הַשְּׁלֵישי בָּאָשׁ יִשְׁרָף. הַגְּנָאיָן וְאַמְּרוֹאיָן. בְּסְתִּירִי
תוֹרָה, אַיִת קָדֵשׁ, וְאַיִת קָדְשִׁים, וְאַיִת קָדֵשׁ קָדְשִׁים. מֵהַנָּא
אַיִת לְקָדֵשׁ אֶבְרִיךְ הַוָּא בְּקָדְשִׁים דְאַתְּקָדוֹן. אֵי תִּמְאָ בְּגִינִּין
יִצְחָק, דְבְשֻׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל בְּעֵקָה, סְלִיק אַפְרוֹ שֶׁל יִצְחָק קְמִיהָ,
דָא יִתְּבִּין שְׁרִיפָה אֲשַׁתְּזִיבוּ בְּגִינִּיהָ. הָאֵי לְדָרְשָׁא אִיהּוּ. וְאֵי
תִּמְרֹון בְּגִינִּין (צְדִיקָּיָא) (נ"א וְאֵי בְּגִינִּין) בְּנֵי אַהֲרֹן דָהָוּ שְׁרִיפָת קָדְשִׁים,
הַכְּתִיב בְּהָוָן וְתַצֵּא אִשְׁמָלְפָנֵי יְיָ וַתָּאַכְלֵ
וּמִתְתַּהּוֹן כְּפָרָה לְיִשְׂרָאֵל בְּמוֹ שְׁרִיפָת קָדְשִׁים, אָוֶן דָא לְדָרְשָׁא
קְא אָתֵי.

אֲלָא, תָּלַת אֲשִׁין בְּשֶׁרֶגֶן: אֲשֶׁר חִוּרָא, וְאֲשֶׁר אַוְכָמָא, וְאֲשֶׁר תִּכְלַתָּא. לְקַבֵּל: תֹּרֶה, נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. לְקַבֵּל: בְּהָנָה, לְוִי, וּיְשָׂרָאֵל. וְתִכְלַת אֲיַהִ שְׁבִינְתָּא, קְרִיבָא לָזֶן, וְאֲיַהִ אַחִידָא בְּאַינְנוּ פְּתִילּוֹת, בְּכָנְפִי מֵצָה, דָאַטְמָר בְּהָזָן וְעַשְׂוֵו לָהֶם צִיצִית. וְהַאי תִכְלַת דָאַיִהִ שְׁבִינְתָּא, אֲיַהִ דִּינָא, דָאַכְלָת קְרַבְנִין וְעַלְוָן.

אֵי אַשְׁכָּחַת בְּנֵי נְשָׁא, דְאַינְנוּ עַצִּים יִבְשִׁים, בְּגֻנוֹנָא דְאַינְנוּ פְּתִילּוֹת יִבְשִׁין, בְּלֹא מְשַׁחָא, דָאַיִהִ אַוְרִיְתָא רְחִמָּי, אֲיַהִ לְזָן (דְּלִידָנוּ) שְׁרִיפָה, וְאַזְקִידָת לְזָן. וּבְגַנִּין דְּעִמִּי הָאָרֶץ אַיְנוּ בְּעִירָן, בְּמַה דָאַזְקָמוֹתָה דְאַינְנוּ שְׁקָאן. תִכְלַת, דָאַיִהִ אַדְנָי, אַזְקִידָת לְזָן, בְּגַנִּין דְּקָרְבָּין לְגַבָּה עִם שְׁרָאֵז, דָאַיִהוּ יִצְרָר הַרְעָא, זֶר, הַרְאָה הוּא דְבָתִיב, (בְּמַדְבָּר א) וְהַזָּר הַקָּרְבָּב יוֹמָת.

וְאֵי בְּמִתְתְּהָזֵן חֹרִין בְּתִיּוֹבָתָא, (נ"א פְּרָד שְׁחִיטָה לְזָן מְלָאֵךְ הַמֹּות מִבְּקָאֵל) מְלָאֵךְ מִבְּקָאֵל דָאַיִהִ בְּהָנָא רְבָא, אַרְיָה דָאַכְלָת קְרַבְנִין, נְחִית עַלְיָהִי, לְקָרְבָּא לְזָן קְרַבְנָא קָדָם זַיִן.

וְקָדֵם דְתִפְוקָ נְשֶׁמְתִיהִ, מְתֻווְדָה בְּכָמָה וְדוּיָין, וּבְדַגְפִּיק נְשֶׁמְתִיהִ הָוָא הָזָה מְתַבְּזָוֹן לְגַמּוֹר אֶת הַשֵּׁם, שְׁמָע יִשְׂרָאֵל וּבְרוּךְ שֵׁם, לְקָרְבָּא נְשֶׁמְתִיהִ מְאַנָּא (נ"א קְרַבְנָא) לְשֵׁם יְהֹוָה, וְצִרְיךָ לְמְתֻווְדָה לְקָרְבָּא בְּרִיךָ הוּא, לְקַבֵּל לְקָרְבָּא הַיְיָ בְּשֶׁמְתִיהִ, הַאֲכִיל וּשְׁצִיִּ, וְלְאַחֲרָה בְּתִיּוֹבָתָא לְגַבִּי יְהָנוּ, אַחִיָּה בְּחַוְשָׁבָן מ"ב. דָאַדְנִי קְרִינָא לֵיהַ דִּינָא דְמַלְכּוֹתָא דִינָא.

וַיְבֹ�וּן בְּשֶׁמָא מְפֶרֶשׂ, דָאַיִהוּ יוֹד הַיְיָ א וְאַוּז הַיְיָ א, בְּלֹב אַחֵר. וּבְיִהֵא יְפֹוק רְוִיחָה. בְּנֶפֶשׁ דִילִיהִ מְקַבֵּל עַלְיהִ מִיתָּה וִיסּוּרִין.

וּבְגַנְשְׁמָתָא מוֹדָה בְּכָמָה וְדוּיָין וִמְתַחְרֶט.

בְּנֶפֶשׁ מְקַבֵּל עַלְיהִ מִיתָּה שְׁחִיטָה שְׁרִיפָה, וְאֵי צִרְיךָ ד' מִיתָּות

בית דין, לאינון סקילה שריפה הרג וחנק, מקבל ליה מאדני בנפש דיליה. ובנשمتיה מודה בכמה וידויין, וחזור בתויובתא לנבי אהיה, אחדיר בתריין שמהן יהזה היהת.

במחשבתיה יכזין לאפקא ודוי, וקבלת מיתה עליה, בלב א', דאייהו שמא מפרש, בנוונא דא יוד ה"א וא"ז ה"א. (בבוז) ביה בהנים כורעים ומשתחחים על פניהם, ואומרים ברוך שם קבוע מלכותו לעולם ועד. בבוד, איהו לב בחושבן. וביה היה מתכוין לנמור את השם. (ואיז איה א' בלב).

ותנאיין ואמראיין, אי תימרנו וכי עם הארץ מנא ידע דא. אלא ודאי עם הארץ איה בשור, או שה, או עז, או (פר) תור, או יונגה. מה בעין לא ידע אוריתא, דאייה שם ידען. וכי עם הארץ, לא ידע. אלא מיכאל בהנא רבא, איהו עbid ליה עולה וקרבנא קדם יי', ואיהו מבזון בשמא מפרש, בסליקו רוחיה, דתפוק בלב אחר, בנוונא דבד נפיק רוחא דבר נש בבל ליליא. ובגין דא אוקמה רבנן, שוב יום אי לפני מיתהך, דבל יום יום צרייך בר נש לאחדרא בתויובתא, ולמסר רוחיה לנבייה. דיפוק באחר, הרא הוא דבתיב, (תהלים לא) בירך אפקיד רוחי. ואם הוא תלמיד חכם, עלייה אתרמר (משל יט) יודע צדיק נפש בלהמתו דלית חכם, במו בהנא. כמה דאוקמה הרוצה להחבים ידרים. ואם תלמיד חכם הוא, צרייך שיהא ביה חסיד, עם יי' דאייה חכמה, חסיד. ומאן (דף לג ע"ב) דלית ביה חכמה, לאו איהו חסיד. ובגין דא אוקמה, ולא עם הארץ חסיד. ואי אית ביה ה', חמישה חומשי תורה, דאתה הייבו משמאלא, אתקני גבור בתורה, וירא חטא. ואי איהו בור, אתרמר ביה, אין בור ירא חטא.

ומאן דזבי לסתפּארת, דאיהו ו', ואיהו חכם מבין בתורה וירא חטא, יירית מלבותיה, דאיהו ה"א, מצוות המלך, אי עבד פקודי מלכּא. ביזון דזבי לשם יהוזה, זבי לשׂמא מפְרֵשׁ דאתקְרי אָדָם, וְדָא יוֹדֵה ה"א וְאָזֵה ה"א. בְּהַהְוָא זְמָנָא שְׁלִיטָה עַל גּוֹפּוֹה, דאיהו שותפוֹ דְּנֶפְשׁ הַבְּהָמִית. וּרוּחַ הַבְּהָמִית דְּבָנֶפְשׁ הַבְּהָמִית עֲשִׂיָּת הַבְּלִי עַלְמָא, רוח מַמְלָא בַּהְבָּלִי עַלְמָא (גַּשְׁמָה דְּבָה בְּלָה הרהוֹרִין ומתחשבות דהבלִי עַלְמָא). וְתַלְמִיד חִכּוּם שְׁלִיטָה עַלְיִיהוּ.

הָרָא הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית א) וַיַּרְדּוּ בְּדִגְתַּת הַיּוֹם וַיַּעֲזֹב הַשְׁמִינִים וּבַבְּהָמָה וּבְכָל הָאָרֶץ. מַאי וּבְכָל הָאָרֶץ. דָא גּוֹפָא, עוֹלָם קָטָן, וְדָחָלֵין מְגִיה, הָרָא הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית ט) וּמוֹרָאָכָם וְחַתְּכָם. מְסֻטָּרָא דִימִינָא, שְׁלִיטָה עַלְיִיהוּ, בֵּיה וַיַּרְדוּ, בְּמַה דָּאָת וְחַתְּכָם. מְסֻטָּרָא דִימִינָא, שְׁלִיטָה עַלְיִיהוּ, בֵּיה וַיַּרְדוּ, בְּמַה דָּאָת אָמֵר, (תהלים עט) וַיַּרְדֵּךְ מַיִם עַד יָם. מְסֻטָּרָא דִשְׁמָאָלָא, דָחָלֵין מְגִיה, הָרָא הוּא דְּכַתִּיב וּמוֹרָאָכָם וְחַתְּכָם. וְעַלְיהָ אָתָּמָר, יָדָע צְדִיק נֶפֶשׁ בַּהְמַתָּנוֹ.

בַּתָּר דאיהו צדיק, לא יהיב ליה שבר מצוות, לית ליה אנְגָרָא בְּעַלְמָא דָא, ולא מְזֹנָא לְבָעֵירָן דְּעֵנִי חַשּׁוֹב בְּמַתָּה. איהו עם שְׁבִינְתָּא בְּקַבְיעָו דִילָה עַמָּה עַל בָּלָא.

(דברים ח) כי יי' אלְהִיךְ אָשׁ אָזְבָּלָה הוּא. האי אש, צריך ליה תמיד עַמָּה, דְּלִית ליה בְּבִיה, דאיהו אָכִיל בְּלִ קְרַבְנִין דְּצִלוֹתִין, וּמְלִין דְּאוֹרִיתִתָּא. דאיהי שְׁבִינְתָּא אִיהוּ פְּרַנְסָה הַילִּיה, וּבְמַה. בְּצִלוֹתִין, הָרָא הוּא דְּכַתִּיב, (שיר השירים ח) פָּתָחִי לִי. פָּתָחִי לִי, בְּצִלוֹתִא דְּאָתָּמָר בָּה (תהלים נא) אַדְנִי שְׁפִתִּי תְּפִתָּח, דאיהי אָחֹתִי רַעַתִּי, ולית רַעַתִּי אֶלָּא פְּרַנְסָתִי, דְּבָה מְתַקְנִין מְאַכְלִין דְּקְרַבְנִין דְּמַלְכָא בְּנִין קְרִישִׁין, בְּמַה מִינִי מְאַכְלִים, בְּנַהֲמָא דְּאוֹרִיתָא.

דָאַתְמָר בָה (משל ט) לְכֹו לְחַמּו בְלִחְמֵי, מִימִינָא. וּבְחַמְרָא, דָאַידָה יִנָא דָאוּרִיתָא, מִשְׁמָאָלָא. בְגַסּוּךְ הַמִים, וַיַּיְן דָאוּרִיתָא דְבְכַתְבָ וּבֶעֱלָה פָה, מַעֲמוֹדָא דָאַמְצָעִיתָא, דְכָלְיל תְרוּוּיְהו. בְבָשָׂרָא, דָאַיְהִ בְשָׂר הַקְדֵשׁ, בְכַפָּה קָרְבָנִין, דָעַלה אַוְקָמָה מָאָרִי מַתְגִּיתִין בְבָשָׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשְׁמִים עַסְקִין. מַאי מִן הַשְׁמִים. עַמּוֹדָא דָאַמְצָעִיתָא. דָעַלה אַתְמָר, וּבָשָׂר מַבְשָׁרִי. וְדָא בְשָׂר הַקְדֵשׁ, דְאַדְלִיקָת בְכַמָּה שְׁלַחוּבִין, מַסְטָרָא דְגַבּוֹרָה בְרַחִימָו דְבָעַלה, אַתְוָקָדָת בְרַחִימָו דָאַהְבָה בְקָרִיאָת שְׁמָע, בְרַחִימָו דִיחְוֹדָא, דְלִילִיא וַיּוֹם לֹא תְכַבָּה. וְחַבְרִיאָ בְחַיְיכָן אֶל תְהַנוּ דָמִי לוֹ לְקִידְשָׁא בְרִיךְ הַזָּא, לְמַהְוִי אַיְהוּ בְשְׁלַחוּבִין דְרַחִימָו דִיחְוֹדָה דְקָרִיאָת שְׁמָע. לְקִיְמָא בְיה, אַשׁ תִּמְיד תַוְקֵד על המזבח לא תְכַבָּה. (ע"ב רועיא מהימנא).

רְעוּיָה מִהִימָנָא

(שין לעיל לג ע"ב) (פקודי ר"ס) לִית מַצּוּרָע אֶלָא הַהְוָא דָאַתְעַבֵּיד בְזֻבּוֹתָא. דְחַמְשָׁ דָמִים אַיְנוֹן דְרָם נְדָה מַסְאָבִין, דָאַינוֹן בְלָהו דָם טָמֵא. וְהִ דְמַיְן דְכִיּוֹן. וּמְאַן דָאַעֲבָר עַלְיִהוּגָן, בְאַלְיוֹ אַעֲבָר עַל עַשְׁר דְבָרוֹת, דָאַינוֹן בְלָל תְרִיְגָ בְקוֹדִין.

וְשְׁבַחָה יִצְרָא הַרְעָא אַיְהִי מְלִיאָ מּוֹמִין. וּבְגִין דָא, (וַיִּקְרָא כָא) בָל אַשְׁר בּוֹ מָום לֹא יִקְרָב. וּבְגִין דָא, בְּהַנְּאָ ?א

תָא חִזִי, אָפָעַל גַב דְבִנִי אַהֲרֹן מִתְוָה בְהַהְיָה שְׁעַתָּא, יִאוֹת הַוָה בְכַמָּה גְוּגִין. חַדָא, דָלָא הַוָה שְׁעַתָּא דְקָטָרָת, דְהָא קְטָרָת לֹא סְלִקָא, אֶלָא בְזָמְגִין יִדְיעָן, דְכַתִּיב (שמות ל) וְהַקְטִיר עַלְיוֹ אַהֲרֹן קְטָרָת סְמִים בְבָקָר בְבָקָר. וְאִמְתִי בְהַטִּיבוֹ אֶת הַגְּרוֹת וְגֹוֹ לְאַשְׁתְכַחָא שְׁמָן וְקְטָרָת כְחַדָא. וְכַתִּיב וּבְהַעֲלוֹת

הַזָּהָר צָרִיךְ לְקַרְבָּא לְגַבֵּי מְאֹן
דָּאִית בֵּיה מְוֹמָא, מְכֻלָּמָא
מְוֹמִין דַעַלְמָא. בְּגִינַּי
דִמְטְרוֹנִיתָא אָתָםְרָבָה, (שיר
השירים ז) בְּלֹךְ יִפְהָ רְעִיתִי
וּמוֹמָ אֵין בָּה. הַכִּי לֹא צָרִיךְ
לְקַרְבָּא לְגַבֵּה מְאֹן דָאִית
בֵּיה מְוֹמָ, וְאוֹפֵה הַכִּי לֹא
צָרִיךְ לְמִקְרָב לְגַבֵּה זֶר (במדבר
א) וְהַזָּר הַקָּרֵב יוֹמָת וְהַיָּנוּ
מְמַיוּרָה, מוֹסָמָ זֶר. מוֹמָ
נוֹקְבָא, זֶר זָכָר. וְבָגִינַּי דָא
מְנִי. (ויקרא יח) וְאֶל
אֲשָׁה בְּגִנַּת טוֹמָאתָה לֹא
תִּקְרַב וְעַל אַיִלָּוּן דִקְרִיבֵין
לָהּ, בְּתִיב בְּהַזָּן וְיִקְרִיבּוּ
לִפְנֵי יְיָ אַש זָהָר אָשָׁר לֹא
צָהָה אָזָהָם וְתִצְא אַש מַלְפִנֵּי
יְיָ. (ל"ד ע"א) וְתַאֲכַל אָזָהָם
וַיִּמְרוּתוּ.

וְקַרְבָּו דָאַתְוָן אַיִלָּוּן, י'
בְּאִישׁ, ה' בְּאַשָּׁה, ו'
בֵּין חַתָּן, ה' בְּכַלָּה. וּבְאַהֲ
אַיְהוּ מְאֹן דִאָקְרִיב אַתְוָן
הַידָּזָן, בֵּיה וּבְאַתְּתִּיה

אַהֲרֹן אֶת הַגְּרוֹת בֵּין
הַעֲרָבִים יִקְטִירְבָּה וְגַוּ'.
וּבְזָמַנִּין אַלְיָן אַתְּקָרִיב,
וְלֹא בְּזָמַנָּא
אַחֲרָא, בְּרַבְּ בְּזָמַנָּא דִמְוֹתָנָא
שְׂרִיא בְּעַלְמָא, כִּמָּה דְאַעֲרָע
דְּכַתִּיב (במדבר יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל אַהֲרֹן קַח אֶת הַמְּתָתָה
וְתַן עַלְיָה אַש וְגַוּ'. וְבָנִי
אַהֲרֹן לֹא קָרִיבוּ בְשָׁעַתָּא
דְשָׁמָן וִקְטָרָת מִשְׁתְּכַחֵת
פְּחַדָּא.

וְעוֹד דְדַחְקָה שָׁעַתָּא בְּחִיִּי
דְאַבּוּהָן. וְעוֹד דְלֹא
אַנְסִיבָה, וְהָווּ פְגִימִין, (ד"ה י"ז
ע"א) דְמָאָן דְלֹא אַנְסִיב, פְגִים
הָוָא, וְלֹא הָוָא כְּדַאי
לְאַשְׁתְּכַחָא בְּרַכָּא בְּעַלְמָא
עַל יְדוּי, עַלְזָוִי לֹא שְׂרִיאִין,
כָּל שְׁבָן עַל יְדוּי לְאַחֲרִים.
וְעוֹד, דָהָא תָּגַן רְזֹוי חַמְרָא

הו, ובגין כה, ותצא אש מלפני יי' ותאכל אותם וגוו'. דהא קטרת חביב הוא מפלא, וחדוותא העלאין ותתאין, וכתיב (משל כי) שמן וקטרת ישמח לב.

האיש ואשה לאינון אש, עליה ויורד, אש חדש בעצי המערה, לאינון עצי החדש אברין קדרישין, ואש של גבוח נחית, לאיהו חדש הקדרשים, ובניו תרין אשין אלין אמר נבי, (ישעה כד) באורים בבדוי. לאינון אשין דשבניתא, דבה בתיב (דברים י) אליהיך אש אובללה הוא. ואינון אש עלאה בספא רחמים. אש תתאה בספא דין. ואינון בינה ומילכות מלכות אש עללה. בינה אש יורה. יהוזה, עמודא דאמצעיתא, אחיד בתרווייה. בינה יהזו ה' מלכות.

תפארת בד אחיד לון, שריא עליה חכמה, דביה ב"ח מ"ה. מ"ה: אהו יורד ה"א ואנו ה"א. ב"ח דיליה, יורד ואנו דל"ת. ה"א אל"ף. ואנו אל"ף ואנו. ה"א אל"ף. ובלו מ"ב אתוון, משתחווין בבר נש ובאתהיה וబנוי, ובניו דא לית בר נש שלים, אלא בין ובת. ומאן דלית ליה בן לאיהו ו', אסתלק י מגיה. ומאן דלית ליה בת, לאיהי ה', אסתלק ה' עלאה, לאיהי אם, מן בת זוגיה. לאתוון לא שרין דא בלא דא. ובניו דא, באיש ואשה בן ובת, דאתעבידו בדקא יאות, שריא עליה יהוזה, ואתקרייאו (שם י"ד) (ס"א בנים לקודשא בריך הוא. הרא הוא דכתיב) (דברים י) בנים אתם לירוז'יד אליהיכם. (ע"כ רעיית מהימנא).

(ויקרא ז) זוֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו. רַبִּי יוֹסֵי אָמַר,
 זוֹאת וְדָאי מִשְׁיחִיתָא דָאַהֲרֹן. דָהָא אַהֲרֹן אֶתְמַשֵּׁחַ,
 וְאִיתִי מִמְשֵׁחַ רַבּוֹת עַלְּאָה מַעַילָא, וְגַגֵּיד לֵיה לִתְתָּא.
 וְעַל יְדָא דָאַהֲרֹן אֶתְמַשֵּׁחַ, מִמְשִׁיחַתָּא קָדִישָׁא
 לְאַתְּבְּרָכָא, וְעַל דָא זוֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו וְדָאי.
 רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח, (מלכים ב, ד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶלְيָשָׁע מָה
 אַעֲשֵׂה לְךָ תַּגִּידִי לֵי מָה יִשְׁלַח לְךָ בַּבָּיִת. מַהֲכָא
 אָוְלִיפְנָא, דְּלִית בְּרִכְתָּא שְׁרִיא בְּפִתּוֹרָא רִיקְנִיא, וְעַל
 מֶלֶה רִיקְנִית. וַתֹּאמֶר אֵין לְשִׁפְחָתָךְ כָּל בַּבָּיִת כִּי אִם
 אָסּוּךְ שְׁמַן. אָמַר לָהּ, וְדָאי סִוְעָא דְגִיסָא הוּא, דָהָא
 וְדָאי בְּאַתְּרִיה הוּא, וּמִתְמַן בְּרָכָא נְפָקִין וּשְׁרִין. מָה
 כְּתִיב הִם מַגִּישִׁים אֱלֹהִים וְהִיא מַזְקָת. וְהִיא מַזְקָת סְתִים.
 רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, וַיַּעֲמֹד הַשְּׁמַן, כִּמָה דְאוֹקְמוֹת, דְכִתְיב,
 (ישעה ה) בְּקָרְנוֹן בֶּן שְׁמַן. וּכְתִיב (שיר השירים א) שְׁמַן תּוֹרָק
 שְׁמַה, לְאַחֲזָה דָהָא מַהֲאִי שְׁמַן, בְּגִידִין בְּרָכָא עַל יְדָא
 דְכְהַנָּא, וּכְהַנָּא גַגֵּיד לְהֹו לִתְתָּא, וְאֶתְמַשֵּׁחַ (ס"א ואֶתְמַשֵּׁר)
 לְהָאִי זוֹאת, הָאָהָא דְכִתְיב זוֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת
 בָּנָיו, וּכְתִיב (תהלים קלג) בְּשְׁמַן הַטּוֹב עַל הַרְאָשָׁה, וְהָא
 אֶתְמַר.

(ויקרא ח) קַח אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו אֶתְוֹ וְאֶת הַבָּגְדִים. רַבִּי
 חַיִיא פָּתָח (תהלים לו) כִּי עַמְךָ מִקּוֹר חַיִים בָּאוֹרֶךָ בְּרָאָה

אור. כי עמך מקור חיים, דא שמן עלאה,anganid ולא פסיק לעלמיין, לשريا בגו חכמה עלאה הכלא, הדא הוא דכתיב כי עמך, עמך לשريا, ולא מתפרשא מנה לעלמיין, בחביבותא הכלא. מקור חיים, בגין ההיא מקור ואובייע דחיים, לאפקא חיים לאילנא עלאה, ולאדליך בויציגין. ועל דא והוא אילנא אקרי עץ חיים, אילנא דעתיע ואשתרשא בגין הוא מקור דחיים.

ועל דא באורך נרא אור. באורך: דא אורanganid לצדיקיה לזמןא דאתי, דכתיב, (בראשית א) וירא אלhim את האור כי טוב. ומההוא נהирו זמיגין ישראל לanhara (ד"ה ל"ז נ"ב) לעלמא דאתי.

דבר אחר כי עמך מקור חיים וגוו, דא קודשא בריך הוא, דאיهو אילנא עלאה במצוות גבהתא, דאחד לכל סטרין. מאי טעמא. בגין אחד ביתו (נ"א בההוא) מקור חיים, ואעטרא ליה בעטרין עלאין סחרניתה בגבהתא. באימא דמעטרא לבירה על כלא, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון וגוו. ובגין פה כי עמך מקור חיים, ועל דא באורך נרא אור.

רבי יצחק אמר, כי עמך מקור חיים, דא כהן גדול לעילא, לקבליה כהן גדול למתתא. בגין פה,anganid בהנא משח רבות עלאה קדיشا למתתא, ואדליך בויציגין

לעילא. דכהן גדול שלים בשלימיו זו יומין עלאין, ולא תעתרא על כלא.

לקבל דא ז' ימי מלאים, לכחנא דלתתא, לאשتفחא כלא בגונא דלעילא. ועל דא ימי מלאים אקרון: יומי אשלהותא. בגין דישתלים כחנא בשאר יומין אחרבין, לאשלמא ז' פחדא. ואלין ימי מלאים אקרון, בגין דאתהDEN שאר אחרבין ביה. Mai קא מיר. דכד כחנא אתער, כל שאר אחרבין מתערין עמיה.

ובגין כה כתיב ומפתח אהל מועד וגוי, עד יום מלאת וגוי. ז' יומין ודי, כדיין אתעטר כחנא לחתטא בכלא, בגונא דלעילא. בגין דבשעתא דכחנא דלתתא אתער, כלא יתערן על ידיה לעילא, וישתכחון ברכאן לעילא וחתטא.

רבי אבא אמר, Mai שנא דמשח משה לאהרן. אלא, בגין דאייה ברא דההוא (ס"א אחיד בההוא) אחר מקורה דתהי. וכתיב (ישעה סג) מוליך לימי משה ורועל תפארתו. משה שמש כל איבון ז' ימי מלאין, לאשרה כלא עמיה דאהרן.

רבי חזקיה הוה יתיב קמי דרבי אלעזר, אמר ליה, כמה בהורין אתבריאו עד לא אברי עלמא. אמר ליה ז'.

וְאַלְיִן אִיבָּנוֹן: אָוֶר תּוֹרָה. אָוֶר גִּיהְנָם. אָוֶר גַּן עֲדֹן. אָוֶר כֶּסֶף הַכְּבוֹד. אָוֶר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אָוֶר תְּשׁוּבָה. אָוֶרוֹ שֶׁל מֶשִּׁיחַ. וְאַלְיִן אַתְּבָּרִיאוֹ עַד לֹא אַתְּבָּרִי עַלְמָא. ז' נְהֹרִין בּוֹצִינִין אַתְּאָחָדוֹ בֵּיהַ בְּאַהֲרֹן, וְהָוָא אַדְלִיק בּוֹצִינִין מְעִילָּא לְתַתָּא.

רְבִי אַלְעָזֶר פָּתָח (קהלת ג) הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר וְהַכֶּל שֶׁב אֶל הַעֲפָר. הָא תְּגִיבָּן, הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר, אַפִּילּוּ גַּלְגָּל חַמָּה. מִן הַעֲפָר. הָהָוָא דְּשָׁרִיא תְּחוֹת כּוֹרִיסִי יִקְרָא קָדִישָׁא.

בְּסֶפֶר אַדְבִּי רְבִי יִיְסָא סְבָא, הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר, אֶתְר דְּכִנִּישׁ לְכָלָא, מַלְמָד, דְּנַפְקוּ שְׁבִילֵין לְהָאִי סְטָרָא וְלְהָאִי סְטָרָא, וְאַתְּבָּנָשׁוּ לְאַנְהָרָא, כְּעַפְרָא דָא דְּזִירְקָין לָהּ לְכָל עַבְרָה. וְעַל דָּא הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר, וְהַכֶּל שֶׁב אֶל הַעֲפָר וְדָאי.

אַלְאָ מִן הַעֲפָר, אַדְבִּי מִקְדָּשָׁא קָדִישָׁא. וְהָאִי עַפְרָא מַעֲפָרָא עַלְאָה, כַּמָּה דָאָתָ אָמֵר (איוב כח) וְעַפְרוֹת וְהָבָ לֹז. כַּמָּה דָאָשַׂתָּכָה עַזְבָּדָא לְתַתָּא, הַכִּי נְמִי הָוָא לְעִילָּא כְּגֻונָּא דָא. וְאַזְקִימְנָא עַפְרָא, עַפְרָא דְּבִי מִקְדָּשָׁא. דְּעַלְמָא דָא בָּהּ אַתְּבָּרִי. וְעַל דָא, אַפִּילּוּ גַּלְגָּל חַמָּה. כַּמָּה דָאָתָ אָמֵר, אַלְהָ תַּולְדֹות הַשָּׁמִים וְהָאָרֶץ בְּהַבָּאָם, בָּהּ בְּרָאָם. וּבְגִינִּי בָּהּ, הַכֶּל הַיְהָ מִן הַעֲפָר. מִן עַפְרָא הָהָוָא דְּשָׁרִיא תְּחוֹת כּוֹרִיסִי יִקְרָא קָדִישָׁא.

כתיב (שיר השירים ד) **כלך יפה רעיתי ומום אין בה.** **כלך יפה רעיתי,** דא בנטש ישראאל. ומום אין בה, אלו סנהדרין דאיונן לך ביל שבעין ותרין שמון. ע' נפש דנחתו עם יעקב, וקדשא בריך הוא על פלא. ועל דא אין בודקין מן הסנהדרין ולמעלה.

תבן, כתיב (שמות יט) ואת תהיו לי מלכתי כהנים וגוי קדוש. מאן מלכתי כהנים. כמה דאת אמר, זאת משחת אהרן ומשחת בניו, דכד אתרבא נסשת ישראאל על ידא דכהני, בדין ATKARI על שמיהון, הדא הויא דכתיב מלכתי כהנים.

רבי שמעון אמר, תא חזוי, מלכות כהנים לא אקרי, אלא מלכתי, דאמליך לה כהני, ועבדו לה (גבירתא) גבורתא על פלא. אבל מלכות כהנים לא אקרי, דהא מן השמים אקרי מלכות, מלכות שמים ודי. והכא מלכתי, כמה דאת אמר דכהני אמלך לה, ומחבראן לה במלכאי, ובדין היא מלכתי, על כל גזוי מלכאי. מלכתי על כל זיני מלכאי. (ד"ה נ"א) מלכתי בעלי ותחתי. **מלכתי על כל עולם.**

רבי יוסי אמר, כתיב (עמוס ט) ואגדתו על ארץ יסדה. ואגדתו: בד איזוג מלכא לך לה, בכל איונן עטרין קדישין, בכנופי חד, בדין ואגדתו כתיב.

רבי יצחק אמר, ואגדתו: כמה דעת אמר, (שמות יב) ולקחתם אגדת איזוב. מאין קא מיר. דכד מתחראן פחדא, ואתרבא מביבה, כדיין שלטה על כלא, ונחרא לעילא ותתא. וכלה בשעתה דכהנא פלח פולחנא, ואקריב קרבנא, ואקטר קטרת, ומכוון מלין לקרא כלא פחדא. כדיין כתיב, ואגדתו על ארץ ישדה. **רבי יוסי אמר,** בד גטל אהרן כלא בטליין עמיה, עד דאתברכא בנסת ישראל, ואתרבאן עלאי ותתאי. כדיין כתיב, (תהילים קלה) ברוך יי' מציון שכון ירושלם הלויה. (תהילים עב) וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן.

רבי אלעזר היה איזיל מקפטקייא לילד, והוא עמייה רבי ייסא ורבי חזקיה. פתח רבי אלעזר ואמר, (ישעה נא) ואשים דברי בפיק ובצל ידי כסיתיך וגוו. תנינן, כל בר בש דاشתדל במלי דאריותא, ושפוטיה מריחסן אוריותא, קידשא בריך הוא חפיא עלייה, ושכינתא פרשא עלייה גדרפהא, הדא הוא דכתיב ואשים דברי בפיק ובצל ידי כסיתיך. ולא עוד, אלא זה הוא מקיים עלמא, وكידשא בריך הוא חדי עמיה, פאלו זה הוא יומא בטע שמיא וארעא. הדא הוא דכתיב, (ישעה נא) לבטווע שמים וליסוד ארץ ולאמר לציון עמי אתה.

מִפְאָן אֹלֵפֶנָּא, דִּישְׁרָאֵל אַקְרָיוֹן בְּשֵׁמָא דְצִיּוֹן, דְכַתִּיב
וְלֹא מֵר לְצִיּוֹן עַמִּי אַתָּה, וְחַמִּינָא דְכַבָּסָת יִשְׂרָאֵל
אַקְרֵי בְּשֵׁמָא דְצִיּוֹן, דְכַתִּיב, (ישעה א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפָט תִּפְדַּח
וְשִׁבְיָה בְּצִדְקָה.

תו פָתָח וְאָמַר, (ישעה ח) צָור תַעֲזֵה חַתּוֹם תֹרָה בְלִמּוֹדִי.
צָור תַעֲזֵה. דָא סְהֻדוֹתָא דְדָוד, דְכַתִּיב, (תהלים קלב)
וַעֲדֹתִי זוֹ אַלְמָדָם. צָור: הִיא קְשׁוֹרָא, בְּמַמְּאָן דְקָטָר
קְטוּרָא בָאָתָר חַד. חַתּוֹם תֹרָה בְלִמּוֹדִי. חַתּוֹם תֹרָה:
חַתִּימָה דָאָרוּתִיתָא, וְכָל גְגִידָו וְרַבְבוֹ דְגַגִּיד מְלַעַילָא, בָאָן
(נ"א ב"ז) חַתִּימָה דִילִילָה. בְלִמּוֹדִי. בָגִין דַתְמָן אַתְכַנֵּשׁ רַבְבוֹ
וּמְשָׁחָא, בֵין תְּרֵין קִיּוּמִין, דַתְמָן שְׁרֵין, אָתָר כְּנִישׁוֹ דְכָל
רַבּוֹת וּמְשָׁחָה דְגַגִּיד מְלַעַילָא, לְאַשְׁדָאָה לֵיה בְפּוֹמָא
דָאָמָה, וְלֹאָרְקָא לֵיה בְהָאִי תַעֲזֵה. וּבְדַיִן אַתְקַשֵּׁר פָלָא
קְשָׁרָא חַד מְהִימָנָא.

תָא חֹזֵי, מָה בֵין אִינּוֹן דְמִשְׁתְּדָלִי בָאָרוּתִיתָא, לְגַבְיָא
מְהִימָנִי. אִינּוֹן דְמִשְׁתְּדָלִי בָאָרוּתִיתָא, עֲדִיפִי
מְפַבִּיאָי בְכָל זָמָנָא. מַאי טֻמָא. דְאִינּוֹן קִיּוּמִי בְדַרְגָא
עַלְאָה, יִתְיר מְפַבִּיאָי, אִינּוֹן דְמִשְׁתְּדָלִי בָאָרוּתִיתָא קִיּוּמִי
לְעַילָא, בָאָתָרָא דְאַקְרֵי תֹרָה, (נ"א תפארת) דְהַוָא קִיּוּמָא
דְכָל מְהִימָנוֹתָא. וְגַבְיָאִי קִיּוּמִי לְתַתָּא, בָאָתָר דְאַקְרָיוֹן
בְצָח וְהֹד. וְעַל דָא (אַקְרָיוֹן), אִינּוֹן דְמִשְׁתְּדָלִי בָאָרוּתִיתָא,

עד ימֵי מִבְּבִיאִי, וְעַלְאֵין מִבְּהֹן יִתְיר. דָּאֵילֵין קִיְמִין לְעַילָּא, וְאֵילֵין קִיְמִין לְתַתָּא. אִינּוֹן דָּאָמָרִי מַלְיָין בְּרוּחַ הַקָּדֵשׁ, קִיְמִי לְתַתָּא מִכְלָהָג. (ועל דא)

וְכַאֲין אִינּוֹן דְּמִשְׁתְּהָלֵי בָּאוּרִיתָא, דָּאִינּוֹן בְּדַרְגָּא עַלְאָה יִתְיר עַל כָּלָא. (ועל דא) מַאן דְּלָעֵי בָּאוּרִיתָא, לֹא אָצְטָרִיךְ לֹא לְקִרְבָּנִין, וְלֹא לְעַלְלוֹן. דָּהָא אוּרִיתָא עֲדֵיכָה מִכְלָא, וְקִשְׁוֹרָא דְּמִהִימָּנוֹתָא דְּכָלָא. וְעַל דָּא פָּתִיב, (משל ג') דְּרָכֵיכָה דְּרָכֵיכִי נָעֵם וְכָל נְתִיבוֹתֵיכָה שָׁלוּם. וּכְתִיב, (תהלים קיט) שָׁלוּם רַב לְאוֹהֶבֶי תּוֹרַתְךָ וְאֵין לְמוֹ מַכְשָׁול.

עד דָּהָוּ אָזְלִי, אֲשֶׁר חַד גִּבְרָא דְּהֹהָה אַתִּי, וְג' עַנְפֵי הַדָּס בְּפִידִיה, קִרְבִּיבוּ גְּבִיה, אָמְרוּ לֵיה לְמָה לְךָ הָאִי. אָמַר לְרוֹוחָא אָוְבָּדָא. אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֵר שְׁפִיר קָאָמְרָת. אָבָל ג' אֵילֵין לְמָה. אָמַר לֵיה, חַד לְאַבְרָהָם. חַד לִיצָּחָק, וְחַד לִיעָקָב. וְקִשְׁרִבָּא לְהֹו כְּחַדָּא, וְאַרְחָנָא בְּהֹו. בְּגִין דְּכַתִּיב, (שיר השירים א) לְרִיחַ שְׁמַנְיִיךְ טֻבִּים שְׁמָן תּוֹרָק שְׁמָךְ. בְּגִין דְּבָהָאִי רִיחָא, אַתְקִיִּים חַוְלֵשָׁא דְּנַפְשָׁא, וּבְהִימָּנוֹתָא דָא אַתְקִיִּמא, וְאַתְגִּידָו בְּרָכָאָן מַעַילָּא וְתַתָּא. אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֵר זְכָא חַוְלְקִיהּוֹן (דף לה ע"ב) דִּישְׂרָאֵל בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דָאַתִּי.

תָּא חִזֵּי, לִית עַלְמָא (נ"א נַפְשָׁא) מַתְקִיִּמא, אַלְא עַל רִיחָא,

וּמְרִיחָא דָא אֲשֶׁת מַדְעָא רִיחָא אַחֲרָא. דָהָא בְשֻׁתָּא
דְבָפִיק שְׁבָתָא, (נִתְפְּרֵה הַחֲבִילָה) וּסְלָקָא נְפָשָׁא יְתִירָא,
וְאֲשֶׁת אֲרוֹן נְפָשָׁא וּרְוֹחָא מִתְפִּרְשָׁן עַצִּיבִין, אַתָּא רִיחָא
דָא, וּמִתְקַרְבָּן דָא בְּדָא וְחַדָּאן. וּעַל דָא, בְּעֵי רְוֹחָא בְּתַר
רְוֹחָא, לְקַבְּלָא רִיחָא, כִּיוֹן דְאַתְקָבֵל רִיחָא מִתְקַרְבָּן
כְּחַדָּא וְחַדָּאן. כִּי הָאֵי גִוְנָא רִיחָא דְקַרְבָּנָא, בְּרִיחָא (דָא)
מִתְקַרְבִּין כֹּלָא כְּחַדָּא, וּמִתְלַהֲטָן בּוֹצִינִי וְחַדָּאן.

תָא חַזִי, תִּרְיִ בּוֹצִינִי, חַד לְעַילָא וְחַד לְתַתָּא, אֵי לְהִיט
בְּרִ נְשָׁה הָאֵי בּוֹצִינָא דְלַתָּתָא, וּכְבִּי לְה (ס"א לְהַהוּא
דְלַעַילָא), הַהְוָא תְּגַנָּא דְסָלִיך (נ"א מִבּוֹצִינָא מִתְאָה), לְהִיט הַהְוָא
בּוֹצִינָא עַלְאָה. כִּד תְּגַנָּא דְקַרְבָּנִין, הָאֵי תְּגַנָּא דְסָלִיך,
לְהִיט בּוֹצִינִי עַלְאָי, וּמִתְלַהֲטָן בְּחַד, וּמִתְקַרְבִּין כֹּלָהו
כְּחַדָּא, בְּרִיחָא דָא. וּבְגִין כֵּה, רִיחָ נִיחָח לִיְיָ, (אָשָׁה) וְהָא
אוֹקְמוֹה.

וּעַל דָא, רִיחָא דְקַרְבָּנָא, קִיּוֹמָא דְכָלָא, וּקִיּוֹמָא
דְעַלְמָא. וּקְרַבְנָא עַל יְדָא דְכָהָנָא, דְמִקְרָב כֹּלָא.
וּבְגִין כֵּה, שְׁבָעָה יוּמִי אֲשֶׁל מִוְתָא, אֲשֶׁת לִימֹו בֵּיה, בְגִין
דִּיתְבָּרְכוֹן כֹּלָהו בְּפּוֹלְחָנִיה, וּשְׁתַכְחוּ חַדְוָאָן וּבְרַפְאָן
לְעַילָא וְתַתָּא.

כְתִיב (ישעה בה) יי' אֱלֹהִי אַתָּה אֲרוֹמָמָך וְגֹו, הָאֵי קָרָא
אוֹקְמוֹה, יי' אֱלֹהִי אַתָּה. דְבָעֵי בְּרִ נְשָׁה לְאֹודָה